

Sygn. akt I ACa 108/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia	SA Ewa Bazelan (spr.)
Protokolant	st. sekr. sąd. Agnieszka Pawlikowska

po rozpoznaniu w dniu 27 października 2021 r. w Lublinie na rozprawie

sprawy z powództwa J. W.

przeciwko M. S. (1), T. S. i M. S. (2)

o zapłatę

na skutek apelacji obu stron od wyroku Sądu Okręgowego w T.

z dnia 28 października 2020 r., sygn. akt (...)

I. z apelacji powoda zmienia zaskarżony wyrok w punkcie II i I w ten sposób, że zasądza solidarnie od pozwanych M. S. (1), T. S. i M. S. (2) na rzecz powoda J. W. kwotę 14.867 (czternaście tysięcy osiemset sześćdziesiąt siedem) zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 26 października 2014 roku do dnia zapłaty;

II. z apelacji pozwanych zmienia zaskarżony wyrok w punkcie III w ten sposób, że obciąża kosztami procesu (za I i II instancję) pozwanych w 20 %, a powoda w 80 %, pozostawiając szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu;

III. oddala obie apelacje w pozostałej części;

IV. znosi wzajemnie między stronami koszty procesu za II instancję (niniejsze postępowanie).

I ACa 108/21

UZASADNIENIE

Powód J. W. w pozwie z dnia 25.06.2014 r., domagał się zasądzenia od pozwanego M. S. (3) kwoty 85.615,48 zł tytułem naprawienia szkody powstałej na skutek nieuwzględnienia w podziale funduszy masy upadłości Spółki (...) S.A. wierzytelności Spółki (...) Sp. z o.o., z ustawowymi odsetkami od dnia 27 kwietnia 2013 r., do dnia zapłaty oraz zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania według norm prawem przepisanych.

Wyrokiem z dnia 14 kwietnia 2016 r., Sąd Okręgowy w T.: w pkt. **I** oddalił powództwo, zaś w pkt. **II** zasądził od J. W. na rzecz M. S. (3) kwotę 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Postanowieniem z dnia 7 lipca 2016 r., Sąd Apelacyjny w R. zawiesił postępowanie w sprawie, z uwagi na śmierć pozwanego M. S. (3). Postanowieniem z dnia 9 lutego 2018 r., Sąd Apelacyjny w R. podjął postępowanie z udziałem po stronie pozwanej następców prawnych pozwanego M. S. (3) tj.: M. S. (1), M. S. (2) i T. S..

Postanowieniem z dnia 13 kwietnia 2018 r., Sąd Najwyższy wyznaczył do rozpoznania sprawy Sąd Apelacyjny w Lublinie.

Na skutek apelacji powoda Sąd Apelacyjny w Lublinie wyrokiem z dnia 5 marca 2019 r., uchylił zaskarżony wyrok Sądu z dnia 14 kwietnia 2016 r. przekazując sprawę Sądowi Okręgowemu w T. do ponownego rozpoznania, pozostawiając Sądowi Okręgowemu rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej. W uzasadnieniu swego orzeczenia Sąd II instancji stwierdził, że w postępowaniu pierwszoinstancyjnym nie została rozpoznana istota sprawy tj. kwestia odpowiedzialności odszkodowawczej syndyka masy upadłości. Sąd Apelacyjny wskazał nadto na inne uchybienia Sądu Okręgowego, w tym na: błędne uznanie, że istota sporu sprowadzała się do okoliczności obowiązku uwzględnienia przez pozwanego Syndyka spółki (...) Sp. z o.o. w miejsce spleconego wierzyciela (...) sp. z o.o. z urzędu na liście wierzytelności i możliwości zastosowania art. 254 pun w zw. z art. 518 kc, w sytuacji gdy pozwany winien uwzględnić z urzędu spółkę (...) Sp. z o.o. w miejsce spleconego wierzyciela spółki (...) ale nie na liście wierzytelności, a w planie podziału funduszy masy upadłości, jako podmiot, który wstąpił w prawa spleconego wierzyciela hipotecznego już po sporządzeniu listy wierzytelności. Jednocześnie Sąd Apelacyjny wskazał, że Sąd I instancji błędnie jako podstawę roszczenia powoda uznał przepis art. 254 ust. 1 pun, w sytuacji gdy powód roszczenie swoje opierał na art. 355 pun, który faktycznie w sprawie powinien mieć zastosowanie. Sąd Apelacyjny przesądził istnienie odpowiedzialności pozwanego za szkodę w majątku powoda, stwierdzając, że Syndyk w sposób nieprawidłowy nie uwzględnił praw spółki C. w miejsce częściowo spleconej wierzytelności (...), nie stosując przepisu art. 355 ust. 1 pun, w sytuacji gdy w planie podziału odwoływał się do zaspokojenia (...) z nieruchomości C.. Za trafne Sąd Apelacyjny uznał także zarzuty powoda dotyczące nieprawidłowego przyjęcia przez Sąd Okręgowy, że powód nie wykazał związku przyczynowego pomiędzy zaniebdaniem pozwanego a szkodą powoda w postaci braku zaspokojenia jego wierzytelności, w sytuacji gdy materiał dowodowy wskazuje, że taki logiczny i adekwatny związek występuje. W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy nie poczynił żadnych ustaleń co do kwoty jaką powód uzyskałby, gdyby jego wierzytelności zostały uwzględnione w planie podziału, wobec błędnego przyjęcia braku odpowiedzialności po stronie pozwanego.

W wytycznych co do postępowania przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Apelacyjny wskazał, aby Sąd I instancji ustalił w oparciu o analizę znajdującego się w aktach planu podziału, jaka kwota byłaby wydana (...) sp. z o.o. (a tym samym przekazana Komornikowi), gdyby Syndyk postąpił prawidłowo i uwzględnił ten podmiot w trybie art. 355 ust. 1 pun. Kolejno, by Sąd ustalił jaka część tej kwoty przypadłaby na zaspokojenie powoda w postępowaniu egzekucyjnym, z uwzględnieniem, że w podziale tej należności uczestniczyliby także inni wierzyciele dysponującymi tytułami wykonawczymi przeciwko pracodawcy powoda (...) sp. z o.o. W tym zakresie Sąd winien zażądać od Komornika niezbędnych informacji co do tego jakie toczyły się wówczas postępowania egzekucyjne, czy i które obejmowały roszczenia pracownicze, korzystające z wyższej kolejności zaspokojenia oraz jakie były w nich niezaspokojone kwoty z tytułu należności głównej, odsetek, kosztów procesu na dzień, kiedy doszłoby do hipotetycznego sporządzenia planu podziału kwoty uzyskanej z postępowania upadłościowego, którą to datę Sąd określi m. in. z uwzględnieniem czasu niezbędnego do wykonania planu podziału przez Syndyka i podjęcia czynności przez Komornika). Postępowanie dowodowe w tym zakresie, w tym ewentualnie przy udziale biegłego, ma mieć na celu ustalenie wielkości szkody powoda pozostającej w związku przyczynowym z nienależytym wykonywaniem obowiązków przez Syndyka. Przy czym Sąd winien rozważyć także, czy zachodzą podstawy do zastosowania art. 362 kc, tj. czy doszło do przyczynienia się powoda do powstania szkody.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy wyrokiem z dnia 28 października 2020 roku Sąd Okręgowy w T.:

I. zasądził od pozwanych T. S., M. S. (1), M. S. (2) na rzecz powoda J. W. kwoty po 5.221,56 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 26 października 2014r. do dnia 31 grudnia 2015r. i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty;

I. oddalił powództwo w pozostałym zakresie;

I. dokonał stosunkowego rozdzielenia kosztów, obciążając kosztami procesu za I. instancję pozwanych w 20%, a powoda w 80%, zaś kosztami postępowania apelacyjnego w 100% pozwanych, pozostawiając szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu.

Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia Sądu Okręgowego:

Powód J. W. w okresie od dnia 1 października 2010 r. do dnia 31 marca 2014 r., zatrudniony był na stanowisku doradcy ds. organizacyjno - prawnych w (...) Sp. z o.o. w P.. W okresie od października 2011r. do marca 2013 r. J. W. nie otrzymywał należnego mu wynagrodzenia za pracę, które ustalone zostało w wysokości 2.500 zł netto miesięcznie plus premia uznaniowa. Powód dochodził przed sądem należnego mu od pracodawcy wynagrodzenia.

Wyrokiem zaocznym z dnia 12 stycznia 2012 r. sygn. akt (...) Sąd Rejonowy w R. zasądził od (...) Sp. z o.o. w P. na rzecz J. W. kwotę 30.000 zł brutto tytułem zaległego wynagrodzenia za pracę za okres od 1 października 2010r. do 30 września 2011r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 7 października 2011r. do dnia zapłaty

Wyrokiem zaocznym z dnia 22 marca 2012r. sygn. akt (...) Sąd Rejonowy w R. zasądził od (...) Sp. z o.o. w P. na rzecz J. W. kwoty: 2.500 zł netto tytułem zaległego wynagrodzenia za pracę za październik 2011r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 30 października 2011 r. do dnia zapłaty, 2.500 zł netto tytułem zaległego wynagrodzenia za pracę za listopad 2011r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 30 listopada 2011r. do dnia zapłaty, 2.500 zł netto tytułem zaległego wynagrodzenia za pracę za grudzień 2011r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 grudnia 2011r. do dnia zapłaty.

Wyrokiem zaocznym z dnia 17 października 2012r. sygn. akt (...) Sąd Rejonowy w R. zasądził od (...) Sp. z o.o. w P. na rzecz J. W. kwotę 15.000 zł netto wraz z ustawowymi odsetkami od kwot: 2.500 zł za okres od 31 stycznia 2012r. do dnia zapłaty, 2.500 zł za okres od 28 lutego 2012r. do dnia zapłaty, 2.500 zł za okres od 31 marca 2012r. do dnia zapłaty, 2.500 zł za okres od 30 kwietnia 2012r. do dnia zapłaty, 2.500 zł za okres od 31 maja 2012r. do dnia zapłaty, 2.500 zł za okres od 30 czerwca 2012r. do dnia zapłaty.

Nakazem zapłaty z dnia 6 maja 2013r. wydanym w postępowaniu upominawczym sygn. akt (...), Sąd Rejonowy w R. nakazał stronie pozwanej (...) Sp. z o.o. w P., aby zapłaciła na rzecz powoda kwotę 22.500 zł netto wraz z ustawowymi odsetkami od kwot: 2.500 zł netto od dnia 31 lipca 2012r. do dnia zapłaty, 2.500 zł netto od dnia 31 sierpnia 2012r. do dnia zapłaty, 2.500 zł netto od dnia 30 września 2012r. do dnia zapłaty, 2.500 zł netto od dnia 31 października 2012r. do dnia zapłaty, 2.500 zł netto od dnia 30 listopada 2012r. do dnia zapłaty, 2.500 zł netto od dnia 31 grudnia 2012r. do dnia zapłaty, 2.500 zł netto od dnia 31 stycznia 2013r. do dnia zapłaty, 2.500 zł netto od dnia 28 lutego 2013r. do dnia zapłaty, 2.500 zł netto od dnia 31 marca 2013r. do dnia zapłaty.

Łącznie powód uzyskał tytuły wykonawcze przeciwko (...) Sp. z o.o. w P. na kwotę 75.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. Tytuły te nie zostały zrealizowane przez (...) Sp. z o.o. z/s w P. dobrowolnie.

Powód nosząc się z zamiarem wszczęcia egzekucji na podstawie w/w tytułów egzekucyjnych zaopatrzonych w klauzule wykonalności zwrócił się o informację do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Przemyślu A. B.. Komornik A. B. udzieliła powodowi informacji, że spółka (...) nie posiada żadnego majątku, zaś prowadzone przez nią dotychczas egzekucje przeciwko tej spółce były bezskuteczne. Po tej rozmowie powód zaniechał wystąpienia z wnioskami o wszczęcie egzekucji przeciwko (...) sp. z o.o. w P..

Powód w spółce (...) sp. z o.o. zatrudniony był na stanowisku doradcy prawnego prezesa, którym w tym okresie był S. P. (1). Powód był jedynym prawnikiem zatrudnionym w tej spółce. Ma on wykształcenie wyższe prawnicze. Powód od wielu lat pracował w spółkach (...), w tym był Prezesem Spółki C.

S. P. (1) był także Prezesem spółki (...) S.A. Spółka (...) powstała w 2004 r., z wyodrębnionej części majątku (...) S.A." W okresie zatrudnienia powoda w spółce (...), toczyło się postępowanie upadłościowe wobec spółki (...) S.A. w R.. S. P. (1) udzielił powodowi pełnomocnictwa do zapoznania się z aktami upadłościowymi tej spółki. Obie spółki tj. spółka (...) S.A. w R. i spółka (...) sp. z o.o. były zależne kapitałowo. Prezes obu spółek nie miał wykształcenia prawniczego, w związku z tym decyzje związane z koniecznością przeprowadzenia analizy prawnej w zakresie dotyczącym obu spółek podejmował po konsultacji z powodem J. W.. Powód zapoznawał się z aktami postępowania upadłościowego spółki (...) S.A. w R..

Pozwany M. S. (3) pełnił funkcję syndyka masy upadłości Spółki Przedsiębiorstwo (...) S.A. w upadłości likwidacyjnej z/s w R..

W toku prowadzonego przez syndyka M. S. (3) postępowania upadłościowego spółki Przedsiębiorstwo (...) S.A. w R., Towarzystwo (...) z siedzibą w K. zgłosiło wobec tej spółki wierzytelność w kwocie 1.373.259,66 zł, która to wierzytelność została uznana na liście wierzytelności w kategorii III w kwocie 1.041.026,71 zł. Przedmiotowa wierzytelność była zabezpieczona na majątku Spółki (...) sp. z o.o. z/s w P. wpisem hipoteki na nieruchomości położonej w P. przy ul. (...). Na skutek egzekucji przeprowadzonej z w/w nieruchomości, (...) zostało zaspokojone kwotą 927.031,35 zł. Fakt zaspokojenia swojego roszczenia(...) zgłosiło Syndykowi M. S. (3), ograniczając o w/w kwotę wierzytelność zgłoszoną do masy upadłości, wobec czego w planie częściowego podziału funduszy masy upadłości(...)S.A. z dnia 18 marca 2013r., w kat. III na rzecz wierzyciela (...) Sp. z o.o. pozostała kwota 121.989,36 zł.

S. P. (1), jako prezes (...) sp. z o.o. w P., po konsultacji z powodem złożył wnioski o uwzględnienie (...) sp. z o.o. na liście wierzytelności. Pismo to skierował najpierw do Syndyka M. S. (3), a następnie do właściwego Sądu. Postanowieniem z dnia 12 marca 2013 r., Sędzia Komisarz (...) w Sądzie Rejonowym w R. zwrócił wniosek (...) sp. z o.o. w P. o zmianę wierzyciela na liście wierzytelności, z uwagi na nieopłacenie zaliczki na poczet obwieszczenia uzupełniającej listy wierzytelności. Pismem z dnia 7 stycznia 2013 r., Syndyk M. S. (3) na wezwanie Sądu Rejonowego w R. nadzorującego postępowanie upadłościowe spółki (...) S.A. w R. przedłożył swoje stanowisko dotyczące wierzytelności przysługujących od upadłego spółce (...) sp. z o.o. w P.. W piśmie tym Syndyk podał, że uznana wierzytelność (...) wynosi 1.373.259,66 zł, w tym w kategorii III należność główna wraz z odsetkami do roku przed datą ogłoszenia upadłości wynosi 1.041.026,71 zł. Ponieważ w wyniku egzekucji (...) Sp. z o.o. spłaciła dług (...) S.A. posiada z tego tytułu regres w wysokości 927.031,35 zł. Z tytułu spłaty długu i wystąpienia regresu Spółka (...) sp. z o.o. stała się wierzycielem (...) S.A. Jednocześnie spółka (...) sp. z o.o. z tytułu niezapłaconych faktur VAT jest dłużnikiem (...) S.A. Na dzień 27.12.2012 r., zaległość ta wynosiła 104.009,11 zł. Po potrąceniu wierzytelność spółki (...) sp. z o.o. w P. wynosi 823.022,24 zł i wynika z różnicy wzajemnych wierzytelności (927.031,35 zł — 104.009,11 zł). Końcowo Syndyk wskazał, że ponieważ wierzyciel (...) nie został w całości spłacony i figuruje na liście wierzytelności Spółki (...) S.A. w R., Syndyk nie może w całości dokonać zamiany wierzyciela lecz w części sumy tj. 823.022,24 zł. Po dokonanych rozliczeniach i uwzględnieniu zmiany części wierzytelności przy sporządzaniu ostatecznego planu podziału Syndyk uwzględni jednak w miejscu dotychczasowego wierzyciela(...) sumy w kategoriach: w III było (...) sp. z o.o. kwota 1.041.026,71 zł; po zmianie (...) kwota 113.995,36 zł, C. sp. z o.o. 823.022,24 zł.

Mimo zajęcia takiego stanowiska syndyk nie uwzględnił wierzytelności (...) sp. z o.o. w planie częściowego podziału funduszy masy upadłości Przedsiębiorstwa (...) S.A. w R." w upadłości likwidacyjnej, datowanym na dzień 18 marca 2013 r.

Plan częściowego podziału funduszy masy upadłości Przedsiębiorstwa (...) w R." S.A. zakładał, że w kategorii III suma wierzytelności osób uczestniczących w podziale wynosiła 4.209.040,82 zł.

Wyżej wymieniony plan częściowego podziału funduszy masy upadłości został zatwierdzony przez sędziego komisarza postanowieniem z dnia 26 kwietnia 2013 r., sygn. akt (...). Do planu podziału (...) sp. z o.o. nie zgłosiła zarzutów. Decyzja Prezesa Spółki (...) sp. z o.o. w sprawie nie zaskarżenia planu podziału była konsultowana z J. W., który był doradcą prawnym Prezesa spółki.

W piśmie z dnia 06.05.2014 r., Syndyk masy upadłości M. S. (3) poinformował A. B., że Spółka (...) sp. z o.o. w P. jest wierzycielem Spółki (...)S.A. w R. z tytułu regresu, jednakże nie uczestniczy w postępowaniu upadłościowym z uwagi na fakt, że skutecznie nie zgłosiła swoich wierzytelności.

Gdyby pozwany M. S. (3) jako Syndyk masy upadłości uwzględnił spółkę (...) sp. z o.o. w planie podziału funduszy masy upadłości z kwotą 927.031,35 zł, a tym samym prawidłowo określił kwotę wierzytelności w kategorii III planu podziału, wówczas suma wierzytelności w kategorii III wyniosłaby 5.032.063,06 zł, na którą to kwotę składa się kwota 4.209.040,82 zł wymieniona w planie podziału plus kwota należna (...) sp. z o.o. w wysokości 823.022,24 zł. Suma środków podlegających podziałowi w tej kategorii wynosiła 904270,33 zł.

Nieuwzględnienie w planie częściowego podziału funduszy masy upadłości wierzytelności spółki (...) sp. z o.o. spowodowało, iż Spółka (...) sp. z o.o. przy uwzględnieniu proporcji zaspokojenia wierzytelności w kategorii III w wysokości 17,97% nie otrzymała na swój rachunek kwoty 147.897,09 zł.

Plan podziału funduszy masy upadłości obejmujący II i III kategorię zaspokojenia został zatwierdzony przez Sędziego Komisarza w dniu 26 kwietnia 2013r. Wykonanie tego planu rozpoczęło się w dniu 29.05.2013 r.

W dacie wykonania planu r., Komornik A. B. prowadziła przeciwko (...) sp. z o.o. w P. szereg egzekucji, z czego następujące obejmowały roszczenia pracownicze:

1. Na podstawie tytułu wykonawczego wydanego w sprawie sygn.(...) z wniosku M. N. o egzekucję roszczeń pracowniczych wierzytelność z tytułu należności za pracę za okres 3-mies. do wysokości najniższego wynagrodzenia za pracę wynosiła 4.800 zł, zaś pozostała wierzytelność z tytułu wynagrodzenia za pracę 43.620 zł,

1. Na podstawie tytułu wykonawczego wydanego w sprawie sygn. (...)z wniosku J. N. o egzekucję roszczeń pracowniczych wierzytelność z tytułu należności za pracę za okres 3-mies. do wysokości najniższego wynagrodzenia za pracę wynosiła 4.800 zł, zaś pozostała wierzytelność z tytułu wynagrodzenia za pracę 43.520 zł,

2. Na podstawie tytułu wykonawczego wydanego w sprawie sygn. (...) z wniosku A. S. o egzekucję roszczeń pracowniczych wierzytelność z tytułu wynagrodzenia za pracę wynosiła 3.200 zł,

3. Na podstawie tytułu wykonawczego wydanego w sprawie sygn. (...) z wniosku E. H. o egzekucję roszczeń pracowniczych wierzytelność z z tytułu wynagrodzenia wynosiła 3.000 zł,

4. Na podstawie tytułu wykonawczego wydanego w sprawie sygn. (...) z wniosku M. N. o egzekucję roszczeń pracowniczych wierzytelność z tytułu należności za pracę za okres 3-mies. do wysokości najniższego wynagrodzenia za pracę wynosiła 4.800 zł, zaś pozostała wierzytelność z tytułu wynagrodzenia za pracę wynosiła 10050 zł,

5. Na podstawie tytułu wykonawczego wydanego w sprawie sygn. (...) z wniosku E. H. o egzekucję roszczeń pracowniczych wierzytelność z tytułu należności za pracę za okres 3-mies.do wysokości najniższego wynagrodzenia za pracę wynosiła 4.800 zł, zaś pozostała wierzytelność z tytułu wynagrodzenia za pracę powyżej 2.700 zł,

6. Na podstawie tytułu wykonawczego wydanego w sprawie sygn. (...) z wniosku A. S. o egzekucję roszczeń pracowniczych wierzytelność z tytułu należności za pracę za okres 3-mies. do wysokości najniższego wynagrodzenia za pracę wynosiła 4.800 zł, zaś pozostała wierzytelność z tytułu wynagrodzenia za pracę 3.200 zł,

7. Na podstawie tytułu wykonawczego wydanego w sprawie sygn. (...) z wniosku J. N. o egzekucję roszczeń pracowniczych wierzytelność z tytułu należności za pracę za okres 3-mies. do wysokości najniższego wynagrodzenia za pracę wynosiła 4.800 zł, zaś pozostała wierzytelność z tytułu wynagrodzenia za pracę 25400 zł

9. Na podstawie tytułu wykonawczego wydanego w sprawie sygn. (...) z wniosku K. N. o egzekucję roszczeń pracowniczych wierzytelność z tytułu należności za pracę z tytułu należności za pracę za okres 3-mies. do wysokości najniższego wynagrodzenia za pracę wynosiła 4.800 zł, zaś pozostała wierzytelność z tytułu wynagrodzenia za pracę 22.700 zł,

9. Na podstawie tytułu wykonawczego wydanego w sprawie sygn. (...) z wniosku A. S. o egzekucję roszczeń pracowniczych wierzytelność z tytułu należności za pracę za okres 3-mies. do wysokości najniższego wynagrodzenia za pracę wynosiła 4.800 zł, zaś pozostała wierzytelność z tytułu wynagrodzenia za pracę 1600 zł

10. Na podstawie tytułu wykonawczego wydanego w sprawie sygn. (...) z wniosku M. N. o egzekucję roszczeń pracowniczych wierzytelność z tytułu należności za pracę za okres 3-mies. do wysokości najniższego wynagrodzenia za pracę wynosiła 4.800 zł, zaś pozostała wierzytelność z tytułu wynagrodzenia za pracę 7000 zł

11. Na podstawie tytułu wykonawczego wydanego w sprawie sygn. (...) z wniosku E. H. o egzekucję roszczeń pracowniczych wierzytelność z tytułu należności za pracę za okres 3-mies. do wysokości najniższego wynagrodzenia za pracę wynosiła 4.800 zł, zaś pozostała wierzytelność z tytułu wynagrodzenia za pracę 4800 zł.

Egzekucje te były bezskuteczne.

Oprócz w/w tytułów istniał tytuł wykonawczy wydany na rzecz K. B. to wyrok w sprawie sygn. (...) Sądu Rejonowego w Przemyślu, zasądający na jego rzecz kwotę 44000 zł.

Istniały również tytuły wykonawcze wydane na rzecz powoda J. W.:

1. Wyrok Sądu Rejonowego w R. w sprawie (...) - należność objęta tytułem na 15.06.2003 r. wynosiła 36603 zł, w tym należność główna 30000 zł zaś odsetki ustawowe 6603 zł.

1. Wyrok Sądu Rejonowego w R. w sprawie (...) - należność objęta tytułem z odsetkami na 15.06.2003 r. wynosiła 17305,27 zł, w tym należność główna 15000 zł zaś odsetki 2305,27 zł

2. Nakaz zapłaty wydany przez Sąd Rejonowy w R. w sprawie(...)- należność objęta tytułem z odsetkami na 15.06.2013 r. wynosiła 24068,71 zł, w tym należność główna 22500 zł zaś odsetki 1568,71 zł.

4. Wyrok Sądu Rejonowego w R. w sprawie (...) - należność objęta tytułem z odsetkami na 15.06.2003 r. wynosiła 9006,57 zł, w tym należność główna 7500 zł zaś odsetki 1506, 57 zł.

W toku egzekucji prowadzonej przez Komornika A. B. przeciwko (...) sp. z o.o. w P., nie było wierzytelności które korzystałyby z pierwszeństwa zaspokojenia przed należnościami pracowniczymi.

Gdyby Komornik A. B. zajęła kwotę, którą (...) sp. z o.o. w P. powinien otrzymać w ramach planu podziału sumy uzyskanej z egzekucji, to - po odjęciu kosztów egzekucyjnych - J. W. otrzymałby kwotę 32.435,72.

W dniu 30.06.2016 r., zmarł pozwany M. S. (3). Postanowieniem z dnia 19 sierpnia 2016 r., sygn.(...) Sąd Rejonowy w R. stwierdził, że spadek po M. S. (3), na podstawie ustawy nabyli: matka M. S. (1) w 2/4 części, siostra M. S. (4) w % części oraz brat T. S. w 'A części — wszyscy z dobrodziejstwem inwentarza. Nie przeprowadzono działu spadku po zmarłym M. S. (3).

Powyższy stan faktyczny ustalił Sąd w oparciu o wskazane w uzasadnieniu dowody. Sąd wskazał, że na wiarę zasługują dowody osobowe, za wyjątkiem uzupełniających zeznań świadka S. P. (1) i powoda złożonych na rozprawie w dniu 12.10.2020 r. w części, w jakiej wskazują one na brak zaangażowania J. W. w decyzję o zaniechaniu zaskarżenia planu podziału sporządzonego w postępowaniu upadłościowym. Zeznania te sprzeczne są w tej części z zeznaniami poprzednio złożonymi w sprawie, odpowiednio przez S. P. (1) na rozprawie w dniu 17.12.2015 r., zaś przez J. W. w dniu 14.04.2016 r. Z zeznań świadka S. P. (1) wynika, że udzielił powodowi pełnomocnictwa zapoznawania się z aktami

postępowania upadłościowego w celu „analizy i wyciągania wniosków”, ponieważ sam świadek nie miał niezbędnej wiedzy prawniczej. Dalej wskazuje świadek, że zgłoszenie wierzytelności (...) sp. z o.o. było wynikiem konsultacji z powodem, co zresztą powód przyznał. Wynika z zeznań tych jednoznacznie, że decydująca rola spoczywała na powodzie, który miał analizować postępowanie upadłościowe i proponować odpowiednie postąpienia. Na fakt ten wskazuje choćby złożone z inicjatywy powoda zgłoszenie (ostatecznie nieskuteczne) wierzytelności (...) sp. z o.o. Dalej, pierwotne zeznania powoda pozwalają przyjąć, że to on był odpowiedzialny za zaniechanie zaskarżenia planu podziału, a to z uwagi na dokonaną przez niego ocenę prawną, zgodnie z którą Centrostal P. nie był legitymowany do zaskarżenia tego planu z uwagi na brak statusu wierzyciela. Odmienne zeznania złożone na rozprawie w dniu 12.10.2020 r. nie zasługują na wiarę.

Sąd Okręgowy uznał, że powództwo zasługuje na częściowe uwzględnienie i wskazał, że podstawą dochodzonego roszczenia jest art. 160 ust. 3 prawa upadłościowego i naprawczego z 2003 r. (dalej: pun), zgodnie z którym syndyk odpowiada za szkodę wyrządzoną na skutek nienależytego wykonywania obowiązków. Odpowiedzialność ta opiera się na zasadzie winy (art. 415 kc), stąd ocena zasadności żądania pozwu wymagała ustalenia, czy syndyk nienależycie wykonał swe obowiązki, czy było to przez niego zawinione, a także, czy szkoda (o ile zaistniała) pozostaje w związku przyczynowym z zawinionym działaniem (zaniechaniem) syndyka. Okoliczności te, stanowiące przesłanki odpowiedzialności pozwanych, zostały wykazane. Ocenę taką wyraził Sąd Apelacyjny w Lublinie w uzasadnieniu wydanego w niniejszej sprawie wyroku z dnia 5.03.2019 r. (I Ca 321/18) i ocena ta wiąże Sąd Okręgowy przy ponownym rozpoznaniu sprawy (art. 386§6 kpc), skoro nie nastąpiła zmiana stanu faktycznego czy prawnego. Wszelka argumentacja pozwanych, zgłoszona przy ponownym rozpoznaniu sprawy, a zmierzająca do zakwestionowania tych podstaw odpowiedzialności nie może odnieść skutku, a nawet być przedmiotem analizy. Sąd Okręgowy porządkowo wskazał, że:

- nienależyte wykonanie obowiązków syndyka polegało na niewłaściwym sporządzeniu planu podziału sumy uzyskanej w toku upadłości tak, że w planie tym nie uwzględniono spółki (...) sp. z o.o. w P. — w części w jakiej zaspokoili ona wierzytelność (...) — co było sprzeczne z art. 355 pun,

- działanie syndyka było zawinione, bowiem dysponował on pełną wiedzą pozwalającą na prawidłowe zastosowanie art. 355 pun i w konsekwencji prawidłowe sporządzenie planu podziału
- szkoda powoda wynika z faktu, że powyższe działanie (zaniechanie) syndyka skutkowało niemożnością wyegzekwowania przez niego należności objętych tytułami wykonawczymi przeciwko (...) sp. z o.o. w P.
- związek między działaniem syndyka a szkodą jest oczywisty, gdyby bowiem prawidłowo sporządzono plan podziału, istniałby majątek do którego powód mógłby skierować egzekucję.

W tych okolicznościach do oceny przez Sąd przy ponownym rozpoznaniu sprawy pozostawała wysokość szkody — co sprowadza się do ustalenia, jaką kwotę uzyskałby J. W. w egzekucji przeciwko C. działanie sp. z o.o. w P. gdyby syndyk prawidłowo sporządził plan podziału. Czyniąc te ustalenia w pierwszej kolejności należało określić kwotę, jaką otrzymałby z prawidłowo sporządzonego planu podziału C.. Jak ustalono, (...) otrzymała z tytułu zabezpieczenia na mieniu C. kwotę 927.031,35 zł. Wyjaśnić należy w tym miejscu, że choć w piśmie do syndyka z dnia 29.10.2012 r. k. 173 (...) wskazuje na kwotę 919037,35 zł, i takie też ustalenie poczynił sąd przy pierwotnym rozpoznaniu sprawy, to obecnie sąd oparł się na informacji komornika A. B. (k.265) z której jednoznacznie wynika, że kwota przekazana wierzycielowi ((...)) to 927.031,35 zł i taką właśnie kwotę przyjął za podstawę rozliczeń. Jak wynika z informacji syndyka (k. 273) z kwoty tej należało potrącić jeszcze sumę 104.009,11 zł, co oznacza, że ostatecznie w podziale uczestniczyłaby wierzytelność (...)wynosząca 823.022,24 zł. Ponieważ przy uwzględnieniu tej kwoty suma wierzytelności podlegających podziałowi w tej samej kategorii co ta wierzytelność (kat. III) wynosiłaby 5.032.063,06 zł., zaś suma środków podlegających podziałowi 904270,33 zł, a wierzytelności były zaspokajane proporcjonalnie, to przy prawidłowo sporządzonym planie podziału każda z nich zostałaby zaspokojona w 17,97 %. Oznacza to, że (...) sp. z o.o. otrzymałaby kwotę 147897,09 zł. (823.022,24 zł x17,97 %).

Kolejnym krokiem było ustalenie, w jakiej części przekazanie tej kwoty spółce (...) skutkowałoby zaspokojeniem tytułów wykonawczych powoda, którymi dysponował on przeciwko tej spółce. W tym celu należało zbadać, jakie tytuły wykonawcze przeciwko (...) sp. z o.o. istniały okresie wykonania planu. Ustalenie to ma

charakter hipotetyczny, skoro jednak założeniem jest, że powód wszcząłby egzekucję przeciwko C. w razie przekazania środków przez syndyka, to należy uznać, że podobnie postąpić mogliby inni wierzyciele dysponujący tytułami wykonawczymi przeciwko tej spółce. Sąd zaznaczył, że ustalenie wysokości szkody ograniczy się do badania zaspokojenia należności pracowniczych, które w tej samej kategorii podlegają zaspokojeniu proporcjonalnemu (art.1025§1 kpc), gdyż nie ustalono, aby istniały tytuły wykonawcze obejmujące roszczenia, którym przysługiwałoby pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami pracowniczymi. Suma zgłoszonych roszczeń pracowniczych wraz z odsetkami wynosiła 349791,84 zł. Kwota ta obejmuje odsetki ustawowe jedynie w odniesieniu do powoda J. W., ponieważ z pozostałych tytułów obowiązek zapłaty odsetek nie wynika. Z kwoty podlegającej podziałowi w pierwszej kolejności zaspokojeniu podlegały należności za okres 3 miesięcy do wysokości najniższego wynagrodzenia za pracę określonego w odrębnych przepisach (art. 1025§1 pkt. 3 kpc). Na datę podziału najniższe wynagrodzenie wynosiło 1600 zł (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 września 2012 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2013 r. DZ.U. z 2012 r., poz. 1026). Suma należności w tej kategorii to 78200 zł, zostałyby one zaspokojone w pełnej wysokości. Po odjęciu tej kwoty do podziału między należności kategorii 6 (art. 1025§1 pkt. 6 kpc) zostałaby kwota 69697,09 zł (1478987,09 -78200 zł).

Przy przyjęciu proporcjonalnego zaspokojenia powód uczestniczyłby w podziale w następujących proporcjach:

1. Wyrok w sprawie (...) - należność objęta tytułem na 15.06.2003 r. wynosiła 31803,29 zł, w tym należność główna zaś odsetki. $31803,29 : 349791,84 = 9,092\%$. $69697,09 \text{ zł} * 9,092\% = 6336,86 \text{ zł}$. Po doliczeniu należności z kategorii 3 (art. 1025 §1 pkt. 3 kpc) 4800 zł ($3 * 1600 \text{ zł}$) daje to kwotę 11136,86 zł.

1. Wyrok w sprawie (...) - należność objęta tytułem z odsetkami na 15.06.2003 r. wynosiła 17305,27 zł, w tym należność główna zaś odsetki. $17305,27 : 349791,84 = 4,9437\%$. $69697,09 \text{ zł} * 4,9437\% = 3448,13 \text{ zł}$. Po doliczeniu należności z kategorii 3 (art. 1025 §1 pkt. 3 kpc) 4800 zł daje to kwotę 8248,13 zł.

2. Nakaz zapłaty w sprawie (...) - należność objęta tytułem z odsetkami na 15.06.2013 r. wynosiła 24068,71 zł, w tym należność główna zaś odsetki. $24068,71 : 349791,84 = 4,9437\%$. $69697,09 \text{ zł} * 4,9437\% = 1656,14 \text{ zł}$. Po doliczeniu należności z kategorii 3 (art. 1025 §1 pkt. 3 kpc) 4800 zł daje to kwotę 6456,14 zł.

4. Wyrok w sprawie (...) - należność objęta tytułem z odsetkami na 15.06.2003 r. wynosiła 9006,57 zł, w tym należność główna zaś odsetki. $9006,57 : 349791,84 = 2,5748\%$. $69697,09 \text{ zł} * 6,8808\% = 1794,59 \text{ zł}$. Po doliczeniu należności z kategorii 3 (art. 1025 §1 pkt. 3 kpc) 4800 zł daje to kwotę 6594,59 zł.

Łącznie więc suma należności zaspokojenia powoda wyniosłaby 32435,72 zł.

Należy założyć, że komornik naliczyłby i pobrał od tych należności opłatę egzekucyjną. Przyjmując jako sposób egzekucji egzekucję z rachunku bankowego/ wierzytelności opłata ta wyniosłaby 8% od wyegzekwowanej części, tj. 2594,8 zł (art. 49 ust. 1 i 1 a obowiązującej w dacie podziału ustawy o komornikach sądowych i egzekucji z dnia 29 sierpnia 1997 r. Dz. U. Nr 133, poz. 882, z póź. zm.) Ostatecznie więc wypłacie powodowi podlegałaby kwota 29840,86 zł. Nie ma żadnych powodów aby przy wyliczeniach pominąć koszty egzekucji, a w szczególności brak jest jakichkolwiek podstaw do zakładania, jak chce powód, że komornik nie pobrałby opłaty. Sąd wyjaśnił, że jako potencjalną datę wykonania przez komornika planu podziału sumy uzyskanej w egzekucji przyjęto dzień 15.06.2013 r. Skoro plan podziału upadłości został wykonany dnia 29.05.2013 r., racjonalnym jest przyjęcie, że komornik sporządziłby własny plan podziału i wykonał go w terminie dwóch tygodni. W tej dacie, wbrew argumentacji pozwanych, każdy z tytułów, którymi dysponował pozwany był już wykonalny.

Rozważając kwestię przyczynienia się powoda do powstania szkody Sąd wskazał, że J. W. jest zawodowym prawnikiem, o – jak sam oświadczył – wysokich umiejętnościach prawniczych. W istotnym okresie powód był w

spółce (...) jedyną osobą świadczącą obsługę prawną, doradzał prezesowi tej spółki. Miał on pełną (a przynajmniej powinien mieć) wiedzę o stanie upadłości (...) S. A. w R., bowiem i w tej spółce świadczył obsługę prawną, dysponował pełnomocnictwem pozwalającym mu przeglądać akta postępowania upadłościowego, co też regularnie czynił. W obydwu spółkach ta sama była również osoba prezesa (S. P. (1)). Mając tą wiedzę powód powinien wskazać władzom spółki prawidłowe postępowanie. Wskazanie przez powoda prawidłowego rozwiązania natury prawnej należało do jego obowiązków pracowniczych, skoro zatrudniony był celem świadczenia obsługi prawnej. Zaniechanie tego skutkuje przyczynieniem się do powstania szkody, gdyby bowiem skorzystano z właściwego środka zaskarżenia, skierowanego przeciw planowi podziału sumy uzyskanej w toku upadłości, należy oczekiwać, że wadliwość plany zostałaby skorygowana przez sąd i szkoda nie powstałaby. Sąd rozpoznając niniejszą sprawę ma świadomość, że formalnie decyzja w tym zakresie należała do zarządu spółki, nie można jednak pominąć wskazanych wyżej okoliczności, tj. faktu zbieżności osób (prezes zarządu i obsługa prawna) w spółkach (...) S.A. w (...) sp. z o.o. w P. oraz faktu, że powód był jedynym prawnikiem w C. i był umocowany zapoznania się z aktami postępowania upadłościowego. Co prawda w trakcie uzupełniającego przesłuchania przy ponownym rozpoznaniu sprawy zarówno świadek S. P. (1) jak i sam powód złożyli zeznania mające wskazywać na brak jakiegokolwiek związku między działaniem powoda a zaniechaniem zaskarżenia planu podziału, jednakże jak wyżej wskazano, sąd w tej części zeznań tych nie uznał za wiarygodne. Istotne znacznie dla oceny przyczynienia się powoda do szkody ma ta część jego zeznań złożonych na rozprawie w dniu 14.04.2016 r., gdzie mówi on, że zaniechano zaskarżenia planu podziału z uwagi na brak statusu wierzyciela po stronie (...) sp. z o.o. w postępowaniu upadłościowym. Oznacza to, że powyższa kwestia była przedmiotem rozważań powoda, który dokonał oceny prawnej skutkującej zaniechaniem zaskarżenia planu. Trudno przyjąć, że była to samoistna decyzja prezesa spółki, który jak sam zeznał, zatrudnił powoda, ponieważ nie miał wykształcenia prawniczego. Rozumowanie to potwierdzają dalsze zeznania powoda, w których twierdzi on, że możliwe było napisanie po prostu pisma w postępowaniu upadłościowym, jednakże nie i tej czynności nie podjęto, ponieważ jest to rolą syndyka, który „bierze za to pieniądze”. W powiązaniu z faktem interwencji powoda u Prezesa Sądu Rejonowego w R. w sprawie wadliwości planu, którą podjął osobiście powód, a nie S. P. (1), wskazuje to jednoznacznie na fakt zainteresowania powoda kwestią podziału i podejmowaniem działań w tym zakresie. Pozwala to przyjąć, że to J. W. obciąża zaniechanie podjęcia właściwych czynności, które skutkowałyby sporządzeniem prawidłowego planu podziału.

Ustalając stopień przyczynienia się Sąd Okręgowy uznał, że zaniedbania syndyka i powoda mają charakter równoważny, tzn. każde z nich w równym stopniu doprowadziło do powstania szkody — co uzasadnia przyjęcie po stronie powoda 50 % przyczynienia się. Z tej przyczyny kwotę należną powodowi należało określić ostatecznie na 14420,43 zł (29840,86 :2) i taką kwotę należało zasądzić od pozwanych — następców prawnych zmarłego syndyka. Ponad powyższą kwotą powództwo podlegało oddaleniu.

Sąd wskazał, że doszło do omyłki ze strony sądu polegającej na podziale świadczenia. Zgodnie z art.1044§1 kc, do chwili działu spadku odpowiedzialność spadkobierców za długi spadkowe jest solidarna. Nie wykazano, aby dział spadku nastąpił, stąd należało przyjąć, że odpowiedzialności pozwanych ma charakter solidarny i tak żądał ostatecznie powód. Omyłka ta wynika z faktu błędnego pozostawiania sądu w przekonaniu, że w ostatecznym żądaniu powód domagał się zasądzenia dochodzonej kwoty w częściach równych (co byłoby możliwe w ramach solidarności biernej - art. 366§1 kc) Dodatkowo doszło również do omyłki rachunkowej, ponieważ kwota obciążająca każdego z pozwanych to, zgodnie z przedstawionym wyliczeniem, 4806,81 zł a nie 5221,56 zł.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu (pkt. III wyroku) Sąd uzasadnił treścią art. 100 kpc, dokonując stosownego rozdzielenia kosztów w stosunku w jakim strony utrzymały się z żądaniem, tj. obciążając powoda tymi kosztami w zakresie postępowania pierwszoinstancyjnego w 80 %, zaś pozwanych w 20 %. Kosztami postępowania apelacyjnego obciążono w całości pozwanych, skoro w całości przegrali oni to postępowanie. Stosownie do art. 108 §1 kpc szczegółowe wyliczenie pozostawiono referendarzowi sądowemu.

Apelacje od tego wyroku wniosły obie strony.

Powód J. W. zaskarżył wyrok w części co do kwoty 29840,86 zł (po sprecyzowaniu k.696) i zarzucił:

I.naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.

1) art. 362 k.c. poprzez jego niezasadne zastosowanie, a w konsekwencji uznanie, iż powód przyczynił się do powstania szkody w 50 %, podczas gdy z materiału dowodowego zebranego w sprawie jednoznacznie wynika, iż powód jako poszkodowany nie przyczynił się w ogóle do jej powstania.

1) art. 160 ust. 3 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze poprzez jego błędną wykładnię skutkującą uznaniem przez Sąd I instancji, iż zaniedbania syndyka i powoda mają charakter równoważny, tzn. każdy z nich w równym stopniu doprowadził do powstania szkody, podczas gdy treść w/w przepisu, na którym oparte jest powództwo, traktuje tylko i wyłącznie o odpowiedzialności syndyka za szkodę wyrządzoną na skutek nienależytego wykonywania obowiązków;

1) art. 1034 § 2 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie, a w konsekwencji przyjęcie przez Sąd I instancji odpowiedzialności pozwanych w stosunku do wielkości udziałów w spadku, podczas gdy pomiędzy pozwanymi jako spadkobiercami po zmarłym M. S. (3) nie doszło na dzień zamknięcia rozprawy do działu spadku, wobec czego pozwani ponoszą wobec powoda odpowiedzialność solidarną.

II.naruszenie przepisów postępowania, tj.:

1.art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów polegające na niedokonaniu wszechstronnej oceny materiału dowodowego, a w konsekwencji wyciągnięcie wniosków sprzecznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym, skutkujące przyjęciem, że powód przyczynił się do powstania szkody w 50 %, podczas gdy z materiału dowodowego zebranego w sprawie jednoznacznie wynika, iż powód jako poszkodowany nie przyczynił się w ogóle do jej powstania;

2.art. 233 k.p.c. poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę następujących dowodów:

zeznań powoda, przejawiającą się w odmowie dania wiary tym zeznaniom w zakresie braku związku pomiędzy działaniem powoda a zaniechaniem zaskarżenia planu podziału funduszków masy upadłości;

zeznań świadka S. P. (1), przejawiającą się w odmowie dania wiary tym zeznaniom w zakresie braku związku między działaniem powoda a zaniechaniem zaskarżenia planu podziału funduszków masy upadłości;

podczas gdy zeznania wszystkich w/w osób były spójne, jasne i wzajemnie się uzupełniające;

3.art. 233 k.p.c. poprzez zaniechanie dokonania oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego w sposób wszechstronny, tj. zaniechanie dokonania oceny dowodu z symulacyjnego planu częściowego podziału funduszków masy upadłości Przedsiębiorstwa (...) w (...) S.A. w R. w przypadku uwzględnienia wierzytelności (...) Sp. z o.o., który to dowód został zawnioskowany przez pozwanego ad. 1 w piśmie procesowym z dnia 8 listopada 2019 r., a z którego jednoznacznie wynika, iż świadek S. P. (1) oraz reprezentowana przez niego spółka Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o. o. posiadali wierzytelności w stosunku do Spółki Przedsiębiorstwo (...) S.A. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w R. objęte kategorią II i III, wobec czego S. P. (1) miał interes faktyczny w niezaskarżaniu planu podziału funduszków masy zebrany w sprawie materiałem dowodowym;

4) art. 100 k.p.c. poprzez niezasadne zastosowanie metody stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu, a w konsekwencji obciążenie powoda kosztami procesu za I instancję w 80 %, podczas gdy powód w niniejszym postępowaniu został zwolniony od ponoszenia kosztów sądowych w całości;

4) art. 102 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy w okolicznościach niniejszej sprawy zachodzi przypadek szczególnie uzasadniony (powództwo co do zasady zostało uwzględnione) i w oparciu o zasadę słuszności zasadne było nieobciążanie powoda kosztami postępowania w zakresie kosztów zastępstwa procesowego strony pozwanej;

Mając na uwadze powyższe zarzuty powód wniósł o: 1. zmianę zaskarżonego wyroku Sądu I instancji poprzez zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kwoty 29.840,86 zł tytułem naprawienia szkody powstałej na skutek nieuwzględnienia w podziale funduszków masy upadłości wierzycelności Spółki (...) Sp. z o. o., wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 27 kwietnia 2013 r. do dnia zapłaty; 2. zasądzenie od pozwanych na rzecz powoda kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych. **ewentualnie o:** uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Pozwani M. S. (1), M. S. (2) i T. S. wnieśli apelacje o tożsamej treści, w których zaskarżyli wyrok w części obejmującej pkt I i III wyroku.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucili:

1. Sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego wskutek naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

a) art. 233 k.p.c. poprzez przeprowadzenie oceny przedłożonych w sprawie dowodów:

- w sposób dowolny, wbrew treści przeprowadzonych w sprawie dowodów, a mianowicie przez ustalenie, że nakaz zapłaty z dnia 06.05.2013 r. o sygn. akt (...) wydany na rzecz powoda, był wykonalny na dzień 15.06.2013 r., który został przyjęty przez Sąd, jako ostateczna data wykonania przez komornika planu podziału sumy uzyskanej w egzekucji, w sytuacji w której z treści klauzuli wykonalności, nadanej przedmiotowemu nakazowi zapłaty wynika, iż Sąd nadal klauzulę wykonalności temu orzeczeniu dopiero w dniu 19.06.2013 r.
- w sposób sprzeczny z zasadami logiki przez uznanie, iż komornik wykonałby hipotetyczny plan podziału w terminie do dwóch tygodni od dnia wykonania planu podziału przez syndyka, co według przeprowadzonych w sprawie dowodów miało nastąpić w dniu 29.05.2013 r., stąd licząc od ustalonej przez Sąd daty, termin maksymalny dwóch tygodni upłynąłby w dniu 12.06.2013 r., nie zaś jak wskazał Sąd dopiero w dniu 15.06.2013 r.
- w sposób sprzeczny z zasadami doświadczenia życiowego i uznanie, że komornik potrzebowałby aż dwóch tygodni na sporządzenie planu podziału środków pieniężnych, gdy przepisy k.p.c. obligują go do sporządzenia planu podziału niezwłocznie, co w zaistniałej sytuacji oraz przy uwzględnieniu orzeczeń Sądów, co do znaczenia terminu „niezwłocznie”, pozwalało przyjąć, iż komornik mógłby przygotować plan podziału w ciągu kilku dni od dnia wykonania planu podziału przez syndyka

b) art. 233 k.p.c. tj. rozpoznanie przez Sąd dowodów w sprawie z przekroczeniem zasad swobodnej oceny dowodów poprzez:

- uznanie, że powód jako zawodowy prawnik, o wysokich umiejętnościach prawniczych, jedyny prawnik doradzający zarządowi C., był odpowiedzialny jedynie w 50% za szkodę wyrządzoną w swoim majątku, w sytuacji gdy zeznania złożone w toku postępowania przez powoda, świadka S. P. (1), jak również dowody z dokumentów, jednoznacznie wskazywały, iż to powód w 100% przyczynił się do powstania ewentualnej szkody w swoim majątku, gdyż jako jedyny miał dostęp zarówno do dokumentacji postępowania upadłościowego, jak i do dokumentacji postępowania egzekucyjnego, które toczyło się przeciwko spółce (...) z wniosku (...), co dawało powodowi pełną możliwość wsparcia zarządu w działaniach zmierzających do ujawnienia przejścia praw do wierzycelności, jak i skutecznego zaskarżenia planu podziału, przy wykorzystaniu dokumentów urzędowych lub prywatnych z podpisem urzędowo poświadczonym,
- uznanie, iż kwota wypłacona przez komornika z planu podziału na rzecz (...), w całości odpowiadała kwocie wierzycelności, która była ujęta na liście wierzycelności (...) S.A., w sytuacji gdy kwota wypłacana przez komornika zawiera również koszty egzekucyjne oraz należności uboczne, które z racji właściwych przepisów prawa upadłościowego nie mogą być umieszczane na liście wierzycelności w toku postępowania upadłościowego

2. Niewyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy wskutek naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a mianowicie przepisu:

a) art. 327¹ § 1 ust. 1 i 2 k.p.c. poprzez nie wyjaśnienie w uzasadnieniu wyroku istotnych okoliczności prawnych powoływanych w sprawie przez pozwanego tj. brak odniesienia do argumentacji, co do charakteru szkody jako szkody ewentualnej (utruty szansy zaspokojenia się powoda, gdyby prowadził egzekucję – brak prawdopodobieństwa graniczącego z pewnością), nie podlegającej zaspokojeniu na gruncie polskiego prawa

2. Naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

a) art. 1025 § 1 ust. 3 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, w ten sposób że do wyliczenia wysokości hipotetycznej szkody, Sąd ujął w kategorii trzeciej hipotetycznego planu podziału komornika, należności do wysokości trzykrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę (do kwoty 4.800 zł), nie w odniesieniu do liczby wierzycieli - pracowników uczestniczących w planie podziału, lecz do liczby tytułów egzekucyjnych, jakimi dysponowali poszczególni wierzyciele - pracownicy, w chwili przyjętej przez Sąd za datę sporządzenia teoretycznego planu podziału

a) art. 100 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i uznanie przez Sąd, iż strona pozwana w całości przegrała postępowanie za II instancję, skoro zgodnie z utrwaloną wykładnią judykatury, o wysokości kosztów należnych stronie decyduje ostateczny wynik postępowania w sprawie, a nie wynik postępowań w poszczególnych instancjach.

4. W skutek powyższego, naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie:

a) Art. 49 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, w brzmieniu obowiązującym w dniu hipotetycznego sporządzenia planu podziału przez komornika, poprzez jego niewłaściwe za stosowanie i uznanie, że komornik pobrałby, z tytułu kwot wyegzekwowanych od syndyka wierzytelności (...) Sp. z o.o., opłatę w wysokości 8% zamiast opłaty w wysokości 15% naliczonej od kwoty wyegzekwowanej wierzytelności

a) Art. 362 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że powód przyczynił się do powstania ewentualnej szkody jedynie do wysokości 50% wartości szkody, gdy okoliczności faktyczne pozwalały uznać przyczynienie się powoda na poziomie 100%

b) Art. 160 pr. up. w zw. z art. 415 k.c. poprzez ich zastosowanie w sytuacji, gdy przeprowadzone w sprawie dowody nie pozwalały na zasądzenie od pozwanych na rzecz powoda jakiegokolwiek kwoty z tyt. hipotetycznej szkody.

Pozwani wnieśli o zmianę zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego T. S. kosztów postępowania za I i **II** instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Ewentualnie, na wypadek uznania przez Sąd iż nie zachodzą przesłanki umożliwiające merytoryczną zmianę wyroku w postępowaniu II-instancyjnym, uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacje każdej ze stron są uzasadnione w części.

Apelacja powoda jest uzasadniona jedynie w zakresie dotyczącym naruszenia art. 1034 k.c., natomiast apelacja pozwanych zasługuje na uwzględnienie w części dotyczącej rozstrzygnięcia o kosztach procesu. Można dodać, że także inne zarzuty apelacji pozwanych są częściowo zasadne, ale nie prowadziło to do oddalenia powództwa.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że w wyroku z dnia 5 marca 2019 roku Sąd Apelacyjny przesądził zarówno kwestię zastosowania art. 355 pun, jak też wystąpienie przesłanek z art. 160 ust. 3 pun w zw. z art. 415 k.c. i tym samym odpowiedzialności M. S. (3) (i jego następców) za powstanie po stronie powoda szkody. Stąd, jak trafnie zauważył

Sąd Okręgowy aktualnie do analizy pozostała jedynie kwestia wysokości doznanej przez powoda szkody (kwoty jaką uzyskałby w ramach egzekucji gdyby Syndyk prawidłowo sporządził plan podziału) i zarzutu przyczynienia.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia Sądu Okręgowego z niewielkimi wyjątkami, o których poniżej.

Jeżeli chodzi o zarzut apelacji pozwanych dotyczący naruszenia art. 233 k.p.c. to można się zgodzić, że uznanie przez Sąd Okręgowy, iż Komornik sporządziłaby i wykonała plan podziału sumy uzyskanej z egzekucji w terminie do dwóch tygodni od sporządzenia planu podziału przez Syndyka jest sprzeczne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, ale z zupełnie innych przyczyn niż wskazane przez skarżących. Mianowicie w ocenie Sądu Apelacyjnego termin ten (15 czerwca 2013 roku) został wręcz przyjęty przez Sąd Okręgowy na wyrost.

Po pierwsze zasady doświadczenia życiowego (i zawodowego) Sądu Apelacyjnego wskazują, że czynności podejmowane przez komorników w takich wypadkach nie były aż tak sprawnie i szybko, jak sugerują skarżący. Ponadto, jak wynika ze sprawozdania Syndyka wykonywał on plan podziału jeszcze w lipcu 2013 roku, w tym od 29 maja 2013 roku do 18 czerwca 2013 roku wobec tych wierzycieli, którzy przesłali mu aktualne numery kont (k.491). Brak jest danych co do tego, czy Syndyk posiadał aktualny numer konta od Komornika, tym bardziej, że zajęcia były dokonywane wiele lat wcześniej, a tym samym brak jest podstaw do uznania, że środki byłyby przekazane od razu 29 maja 2013 roku. Ponadto nawet jeśli założyć, że przelew byłby wysłany w tym dniu, to zajęłoby kilka dni żeby dotarł na konto Komornika i żeby wiedza w tym zakresie dotarła do Komornika (należy pamiętać, że było to 8 lat temu i systemy bankowe funkcjonowały inaczej niż obecnie). Następnie komornik musiałaby podjąć szereg czynności – wpłacić środki na rachunek depozytowy Sądu (art. 808 k.p.c.), zgromadzić wszystkie akta przeciwko dłużnikowi i przeprowadzić wyliczenia. Również w tym przypadku należy stwierdzić, że pomimo funkcjonującej już wówczas komputeryzacji wprowadzone dane nie zawierały tak szczegółowych danych, jak obecnie. Ponadto w części przypadków konieczne byłoby dokonanie przez Komornika zajęcia, czy czynności przyłączenia kolejnych egzekucji do tej wierzytelności.

Należy pamiętać, że przy ocenie winna być wzięta pod uwagę sytuacja, w jakiej znalazłby się powód gdyby Syndyk działał prawidłowo, tj. uwzględniłby C. w planie podziału z 18 marca 2013 roku. Powód, jeśli dowiedziałby się, że Centrostal P. otrzyma w tym planie środki, to niewątpliwie podjąłby i zintensyfikowałby swoje działania, żeby złożyć stosowne wnioski, w tym, żeby uzyskać niezbędny tytuł wykonawczy co do nakazu, którym już dysponował.

Tym samym należało uznać, że w planie podziału brałby również udział tytuł w postaci nakazu zapłaty z dnia 6 maja 2013 roku.

Nie ma też logicznych podstaw do uznania, że powód dysponując tytułami wykonawczymi i wiedząc, że pojawił się majątek, z którego możliwa jest egzekucja, zwlekałby kilka miesięcy, żeby porozmawiać z Komornikiem czy wystąpić z wnioskami egzekucyjnymi. Powyższe przeczy wywodom pozwanych jakoby nie było możliwości, żeby doszło do zaspokojenia się powoda z kwoty przekazanej przez Syndyka (gdyby ten postąpił prawidłowo) gdyż powód nie prowadził wówczas egzekucji. Zasady doświadczenia wskazują, że powód już dowiedziawszy się, że w planie podziału są środki dla C. (czyli przełom III i IV 2013 roku) niewątpliwie – z prawdopodobieństwem graniczącym z pewnością – zareagowałby na to i wystąpiłby niezwłocznie z wnioskami egzekucyjnymi co do posiadanych tytułów i w konsekwencji uzyskałby w części zaspokojenie. Stąd zarzuty dotyczące szkody ewentualnej, czy hipotetycznej są chybione.

Natomiast inne zarzuty apelacji pozwanych są częściowo uzasadnione.

Uzasadniony jest zarzut, że do rozliczeń należało przyjąć kwotę 919037,35 zł, jako kwotę która winna być uwzględniona w planie podziału funduszków masy, jako wierzytelność C., a po odjęciu kwoty wzajemnej wierzytelności – 815028,24 zł.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że wystąpienie do Sądu Najwyższego z pytaniem prawnym wskazywanym w apelacjach było zbędne (i to pomijając, że jest ono nieprecyzyjne – nie odwołuje się do zmiany wierzyciela w przypadku z art.355 pun), już z tego względu, że w niniejszym przypadku okoliczność wskazująca na częściową spłatę wierzyciela (...) przez C. wynikała z dokumentu urzędowego – pisma Komornika odwołującego się do planu podziału

sumy uzyskanej z egzekucji z nieruchomości. Jeżeli nawet w aktach postępowania upadłościowego nie było oryginału pisma, a jego kopia (co wątpliwe) i Syndyk uważałyby, że jest to niezbędne, to wystarczające było wezwanie do jego złożenia. Ponadto okoliczność tą podniósł i przyznał sam wierzyciel figurujący na liście wierzytelności (...). Ponadto należy przypomnieć, że sam Syndyk uznawał, że te dokumenty, którymi dysponuje są wystarczające, jak też sam uznawał, że w zaistniałej sytuacji uwzględni C. w planie podziału (pismo k. 272-273).

Natomiast można się zgodzić, że w oświadczeniu (...) oraz piśmie od Komornika występowały dwie nieco odmienne kwoty, ale nie było przeszkód, żeby Syndyk wyjaśnił te rozbieżności i ustalił właściwą jej wysokość. W niniejszym postępowaniu winna być brana pod uwagę kwota niższa – 919 037, 35 zł, skoro powód nie podjął żadnej inicjatywy dowodowej, żeby wykazać, że całość kwoty 927 031, 35 zł była to spłata wierzytelności. Tym bardziej, że uzasadnione jest stanowisko pozwanych, że kwoty wypłacane wierzycielom w ramach egzekucji obejmują także koszty postępowania i to w pierwszej kolejności.

Również uzasadnione są zarzuty pozwanych co do niewłaściwego zastosowania art. 1025 § 1 pkt 3 k.p.c. i art. 49ust. 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji.

Słusznie podnoszą skarżący, że brzmienie i cel art. 1025 § 1 pkt 3 k.p.c. wskazuje, że zaspokojenie należności za okres 3 miesięcy do wysokości najniższego wynagrodzenia dotyczy zaspokojenia poszczególnych wierzycieli – pracowników uczestniczących w planie podziału (czyli w tym wypadku 6 osób), nie liczby tytułów wykonawczych, jakimi dysponują pracownicy. Również trafny jest zarzut, że Komornik pobrałaaby opłatę w wysokości 15 %, nie przyjętą przez Sąd Okręgowy 8%. Art. 49 ust. 1 ukse przewiduje co do zasady pobranie w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych opłatę stosunkową w wysokości 15% wartości wyegzekwowanego świadczenia, natomiast opłatę 8 % jedynie w ściśle określonych przypadkach, które tu nie występowały. W szczególności nie mamy do czynienia z egzekucją z rachunku bankowego, a przedmiotem, do którego komornik skierowała egzekucję była wierzytelność.

Dlatego też ustalenia Sądu Okręgowego wymagają częściowej korekty i wskazania, że:

Gdyby pozwany M. S. (3) jako Syndyk masy upadłości uwzględnił spółkę (...) sp. z o.o. w planie podziału funduszy masy upadłości z kwotą 919037,35 zł, a tym samym prawidłowo określił kwotę wierzytelności w kategorii III planu podziału, wówczas suma wierzytelności w kategorii III wyniosłaby 5.024069, 06 zł, na którą to kwotę składa się kwota 4.209.040,82 zł wymieniona w planie podziału plus kwota należna (...) sp. z o.o. w wysokości 815.028, 24 zł (po potrąceniu). Suma środków podlegających podziałowi w tej kategorii wynosiła 904270,33 zł, tym samym proporcja zaspokojenia to 17, 9988%.

Nieuwzględnienie w planie częściowego podziału funduszy masy upadłości wierzytelności spółki (...) sp. z o.o. spowodowało, iż Spółka (...) sp. z o.o. przy uwzględnieniu proporcji zaspokojenia wierzytelności w kategorii III w wysokości 17,9988% nie otrzymała na swój rachunek kwoty 146695, 30 zł (815028,24x17,9988%).

Należy zaznaczyć, że kwota ta odpowiada kwocie jaką uzyskał także syndyk L. N. (następca M. S. (3)) w symulacyjnym planie podziału (k. 450- 453)

Ponadto gdyby Komornik A. B. otrzymała kwotę, którą (...) sp. z o.o. w P. powinien otrzymać w ramach planu podziału sumy funduszy masy, to - po odjęciu kosztów egzekucyjnych - J. W. otrzymałby kwotę 29734 zł.

Wyliczenia w tej kwestii przedstawiają się następująco:

- kwota przypadająca do podziału to 146695, 30 zł, a suma roszczeń – 349773, 55 zł;

- po zaspokojeniu w III kategorii roszczeń w kwocie 28800 zł (6x4800 zł) w VI kolejności do podziału pozostaje kwota 117895, 30 zł, a suma roszczeń w tej kategorii to 320973,55 zł (349773,55-28800), w tym powoda 82183, 55 zł (86983,55-4800), czyli 25,6 % wszystkich roszczeń;

- w VI kolejności na powoda przypadłaby kwota 30181, 19 zł jako 25, 6 % z kwoty 117895, 30 zł, a tym samym, wraz z kwotą 4800 zł, łącznie 34981,19 zł;

- po uwzględnieniu 15 % kosztów egzekucyjnych (opłaty) do wypłaty pozostałaby kwota 29734 zł.

Tyle wynosi szkoda doznana przez powoda na skutek zaniedbania Syndyka w postaci braku uwzględnienia C. w planie podziału.

Jednakże nie oznacza to, że taka kwota przysługuje powodowi, gdyż podlegała ona obniżeniu w oparciu o art. 362 k.c. z uwagi na przyczynienie się powoda jako poszkodowanego do powstania szkody. W tym przedmiocie Sąd Apelacyjny w pełni podziela stanowisko Sądu Okręgowego zarówno co do samego stwierdzenia, że powód przyczynił się do szkody, jak i co do zakresu tego przyczynienia, a zarzuty apelacji obu stron nie zasługują na uwzględnienie.

Przyczynienie powoda wyrażało się w tym, że jako jedyny prawnik C., mający za obowiązek dbanie o interesy tego podmiotu m.in. w postępowaniu upadłościowym, nie doprowadził do zaskarżenia planu podziału, co było jego obowiązkiem. Skutek tego zaniechania jest taki, że C. (a tym samym Komornik) nie otrzymał należnych środków na zaspokojenie m.in. wierzytelności powoda.

Oczywistym jest, że sama decyzja nie należała do powoda, a do władz spółki, ale jego opinia była decydująca w tym względzie dla decyzji Prezesa S. P.. J. W. pomimo, że powinien poinformować Prezesa, iż należy zaskarżyć plan podziału, poinformował go wadliwie odmiennie.

Sąd Okręgowy trafnie uznał zeznania powoda i świadka za niewiarygodne co do braku zaangażowania powoda w decyzję o zaskarżeniu, a właściwie o braku zaskarżenia. Wbrew zarzutowi apelacji powoda, Sąd Okręgowy szczegółowo i logicznie uzasadnił przyczyny tej oceny. Skarżący w apelacji nie podważył jej skutecznie (w szczególności nie wyjaśnił przyczyn sprzeczności wobec pierwotnych zeznań), a tym samym zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. jest chybiony.

Należy zaznaczyć, że S. P. (1) konsekwentnie wskazywał, że uważał, iż nie mogą zaskarżyć planu oraz że uwzględniał w tej kwestii opinię J. W.. Natomiast podnoszone obecnie w apelacji przyczyny, dla których rzekomo plan nie został zaskarżony mają charakter nowych okoliczności i podlegają pominięciu (art. 381 k.p.c.).

W konsekwencji wadliwa opinia J. W., że nie mogą zaskarżyć planu podziału była przyczyną tego, że plan nie został prawidłowo zmieniony i C. nie został w nim uwzględniony.

Natomiast, wbrew zarzutowi apelacji powodów, powyższe, choć wskazuje na związek przyczynowy pomiędzy zachowaniem powoda a szkodą, to nie uzasadnia w żadnym razie 100 % przyczynienia, co oznaczałoby że jest on wyłącznym sprawcą szkody. To, że powód mógł zapobiec szkodzie nie zmienia tego, że była ona wywołana przede wszystkim przez nieprawidłowy plan podziału sporządzony przez M. S. (3) i nie wyłącza jego odpowiedzialności. Mamy tu do czynienia z dwoma odrębnymi przyczynami tego, że doszło do szkody, gdyż także gdyby powód następnie nie dopuścił się błędnego zachowania i spowodowałby zaskarżenie planu – Komornik otrzymałaby środki na zaspokojenie powoda (szkoda nie powstałaby).

Natomiast to, że zarówno Syndyk, jak i powód mieli podobny wpływ na powstanie szkody - gdyby każdy z nich zachował się prawidłowo, to do szkody w ogóle by nie doszło, stopień ich winy jest podobny i dopuścili się naruszenia podobnych zasad (zaniedbania i zaniechania w stosowaniu prawa) należało przyjąć przyczynienie powoda na poziomie 50 %.

Natomiast w postępowaniu o odszkodowanie z tytułu czynu niedozwolonego Sąd nie ma możliwości uwzględniania wpływu i przyczynienia osób trzecich. Jeżeli nawet przyjąć, że przyczyną powstania szkody powoda było także zachowanie innych podmiotów i spełnione byłyby przesłanki ich odpowiedzialności, to w oparciu o art. 441 § 1 k.c. ich odpowiedzialność jest solidarna, a tym samym powód może dochodzić naprawienia całości szkody od pozwanego - obecnie jego następców (art.366k.c.). Natomiast zmniejszenie obowiązku naprawienia szkody może być zastosowane

jedynie w razie, gdy poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody (art. 362 k.c.), co w niniejszym postępowaniu Sąd uwzględnił.

W konsekwencji po zastosowaniu art. 362 k.c. powodowi przypada od pozwanych kwota 14867 zł (1/2 z 29734 zł), przy czym z uwagi na to, że do chwili obecnej nie doszło do działu spadku po M. S. (3), to w oparciu o art. 1034 § 1 k.c. pozwani jako jego spadkobiercy ponoszą odpowiedzialność solidarną.

Z tych względów na mocy art. 386 § 1 k.p.c. Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok i zasadził od pozwanych solidarnie wyżej wskazaną kwotę.

Zmianie podlegało także rozstrzygnięcie o kosztach procesu, gdyż jak słusznie zarzucają pozwani, o wyniku sprawy na potrzeby rozstrzygnięcia o kosztach procesu decyduje ostateczny wynik sprawy (porównanie roszczeń dochodzonych z roszczeniami ostatecznie uwzględnionymi), nie wynik postępowań w poszczególnych instancjach (por. postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 16 lutego 2011 r., II CZ 203/10). Stosownie do tego na mocy art. 100 k.p.c. Sąd Apelacyjny orzekł, że koszty procesu obciążają powoda w 80%, a pozwanych w 20 %, gdyż takie są ostateczne proporcje przegrania przez nich sprawy.

Zarzuty powoda dotyczące naruszenia art. 100 k.p.c. 102 k.p.c. nie zasługują na uwzględnienie.

To, że powód został zwolniony od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych nie zwalnia go od obowiązku zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi, co wprost wynika z art. 108 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Natomiast istnieje możliwość nieobciążania strony przegrywającej kosztami jeśli przemawiają za tym zasady słuszności (art. 102 k.p.c.). Jednakże tylko to, że powództwo zostało uwzględnione co do zasady nie uzasadnia zastosowania zasad słuszności, szczególnie w sytuacji gdy pomiędzy kwotą dochodzona a zasądzoną zachodzi znaczna dysproporcja, co ma miejsce w niniejszym postępowaniu.

Powyższe wywody dotyczą rozstrzygnięcia z punktu III zaskarżonego wyroku o kosztach dotychczasowego postępowania. Natomiast o kosztach niniejszego postępowania odwoławczego Sąd Apelacyjny orzekł na mocy art. 100 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. znosząc wzajemnie koszty tego postępowania między stronami. Wynika to stąd, że obie strony są w zbliżonym stopniu przegrywającymi to postępowanie. Apelacja pozwanych została uwzględniona jedynie w nieznaczej części co do kosztów procesu, w pozostałym zakresie oddalona. Jednocześnie apelacja powoda została częściowo uwzględniona, ale także w około połowie oddalona.

Z uwagi na powyższe orzeczono jak w sentencji.